

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma:

D.440/13/2022.

A tanács tagjai: Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bonifert Zsolt közbeszerzési biztos, Dr. Kenessey Réka közbeszerzési biztos

A kérelmező:

BLUEMED Kft.
(Etyek, Liliom köz 2.)

A kérelmező képviselője:

Dr. Biró J. Judit ügyvéd
(Budapest, Klapka u. 4-6. A. lph. 604.)

Az ajánlatkérő:

Vámospércs - Kistérségi Egészségügyi Szakellátó
Nonprofit Kft.

(Vámospércs, Piac u. 4.)

Az ajánlatkérő képviselője:

Dr. Tóth Csaba felelős akkreditált közbeszerzési
szaktanácsadó

A közbeszerzés tárgya, értéke: Orvostechnikai és egyéb eszközök beszerzése 2. rész
Ultrahang készülék - 19.910.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet elutasítja.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 117. § szerint, saját beszerzési szabályok alkalmazásával kialakított közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt árubeszerzés tárgyában, melynek 2022. május 19-én feladott eljárást megindító felhívása 2022. május 20-án jelent meg a Közbeszerzési Értesítőben 10239/2022. számon.

2. Az eljárást megindító felhívás a közbeszerzési eljárás 2. része vonatkozásában az alábbi releváns előírásokat rögzítette:

II.1.4) A közbeszerzés ismertetése:

A „Járóbeteg szakellátó szolgáltatások fejlesztése a Vámospércs - Kistérségi Nonprofit Kft.-nél” elnevezésű projekt [EFOP-2.2.19-17-2017-00038] keretében orvostechnikai és egyéb eszközök beszerzése 5 részben.

II.2.1) Elnevezés: Ultrahang készülék

Rész száma: 2

II.2.4) A közbeszerzés mennyisége:

A „Járóbeteg szakellátó szolgáltatások fejlesztése a Vámospércs - Kistérségi Nonprofit Kft.-nél” elnevezésű projekt [EFOP-2.2.19-17-2017-00038] keretében 1 db felső kategóriás ultrahang készülék szállítása.

A nyertes ajánlattevő köteles a fenti készüléket jelen felhívás II.2.3) pontjában szereplő helyszínre szállítani, telepíteni, továbbá az eszközök használatának betanítását az említett helyszínen elvégezni.

A szállítandó termék műszaki leírását az Ajánlati dokumentáció tartalmazza.

II.2.5) Értékelési szempontok

Minőségi szempont

- Az ajánlatkérő által kötelezően előírt jótállás (12 hónap) felett vállalt további jótállás időtartama a szállítani kívánt ultrahang készülék tekintetében (hónap, 0-12 hónap) / Súlyszám: 10

- 2D vizsgálófej maximális látószöge (egész fokokban) [min. 90 fok, max. 120. fok] / Súlyszám: 10

Ár szempont

- Ajánlati ár (nettó, HUF) / Súlyszám: 80

II.2.7) A szerződés időtartama

Kezdés: 2022/06/15 / Befejezés: 2022/12/15

A szerződés nem meghosszabbítható.

II.2.13) További információ

Ajánlatkérő a II.2.7) pont kiegészítéseként közli, hogy a szerződés teljesítésének kezdőidőpontja csak a hirdetmény feladhatósága érdekében került megadásra, a szerződés mindkét szerződő fél által történő aláírása napján lép hatályba.

II.2.12) Európai uniós alapokra vonatkozó információk

A közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos: EFOP-2.2.19-17-2017-00038

VI.3.4) További információk:

13. Jelen közbeszerzési eljárás a Kbt. 117. § (1) bekezdés alapján a Kbt. Második Részben foglalt szabályok által nem kötött, önálló eljárási szabályok kialakításával kerül lefolytatásra, mely önállóan kialakított eljárási szabályok a következők:

- Ajánlatkérő jelen eljárása során alkalmazza a Kbt. 73. § (2) bekezdésében foglaltakat.

3. A közbeszerzési dokumentumban az ajánlatkérő az alábbiakat rögzítette:

I. Útmutató az ajánlattevők számára

I/11. Ajánlati ár, fizetési feltételek

I/11.2. Ajánlatkérő az ajánlati árak kialakításával kapcsolatban felhívja az ajánlattevők figyelmét arra, hogy ajánlati ár magában foglal tehát minden ellenszolgáltatást, melyet ajánlatkérő ajánlattevőnek fizet, s az ajánlattevő által megadott ajánlati ár, és annak alapját képező árak az ajánlattevő számára szerződéses kötelezettségeinek teljesítése során kötöttnek tekintendők.

I/11.3. Az ajánlattétel, a szerződés, az elszámolás és a kifizetések pénzneme: HUF. Ennek megfelelően az ajánlati árat magyar forintban (HUF) kell megadni, s az nem köthető semmilyen más külföldi fizetőeszköz árfolyamához.

I/11.4. Az ajánlati ár a magyar forint árfolyamváltozásától független.

I/11.5. A szerződés teljesítése alatt esetleg bekövetkező ár- vagy árfolyamváltozásokat a nyertes ajánlattevő utólag nem érvényesítheti. Az esetleges árváltozások várható mértékét az ajánlattevőnek kell megbecsülnie, és azt be kell építeni az árába.

I/13.3. Az ajánlatkérő a fentiekben túl írásban a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett indokolást kérhet a Kbt. 72. §-a szerint.

I/13.4. A Kbt. 72. §-a szerinti esetben a választ, illetve az indokolást szintén a címzett ajánlattevő cégjegyzésre jogosult képviselője, vagy közös ajánlattétel esetében a Kbt. 35. § (2) bekezdése szerinti képviselő köteles aláírni. Amennyiben az ajánlattevő nem tesz eleget válaszadási, felvilágosítás adási, illetőleg indokolási kötelezettségének, ajánlatkérő az ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint érvénytelenné nyilvánítja. Mindez nem érinti azt a tényt, hogy az ajánlatkérő más okból is érvénytelenné nyilváníthatja az ajánlatot, így pl. nem fogadja el az írásos indokolásban foglaltakat.

A szerződéstervezet rögzítette:

4. Szerződéses ár

4.3. A fenti ellenérték teljes egészében tartalmazza a jelen szerződésben szereplő termék ellenértékét, továbbá a szállítási költségeket, a fuvarszövegről történő lerakás, az üzembe helyezés, a betanítás, illetve a garanciális kötelezettség költségét.

4.4. Jelen szerződés 4.1. pontjában szereplő ár független a magyar forint árfolyamától, s az ár a szerződés időtartama alatt nem módosítható.

4.5. Az eladó a 4.1. pont szerinti vételáron felül semmiféle további díjra nem jogosult.

6. A Szerződő Felek jogai és kötelezettségei

6.13. Az eladó biztosítja, hogy a jótállási időben felmerült minden hibát, amely konstrukciós hibára, anyaghibára vagy kivitelezési hibára vezethető vissza, saját költségén kijavít, kivéve, ha bizonyítja, hogy a hiba oka az átadás-átvételt követően keletkezett.

6.16. Az eladó köteles a hibaelhárítást a bejelentéstől számított 3 napon belül megkezdeni a helyszínen. Az eladó köteles a meghibásodott terméket 10 napon belül megjavítani vagy a terméket kicserélni.

6.17. Azok a jótállási követelések, amelyeket a jótállási idő alatt bejelentettek, érvényben maradnak a jótállási idő letelte után is mindaddig, míg azokat ki nem elégítik.

4. A 2022. május 30-i ajánlattételi határidőre öt ajánlatot nyújtottak be a közbeszerzési eljárás 2. részére vonatkozóan, köztük a kérelmező.

A kérelmező ajánlatában a felolvasólapon az alábbiakat jelölte meg:

Az ajánlatkérő által kötelezően előírt jótállás (12 hónap) felett vállalt további jótállás időtartama a szállítani kívánt ultrahang készülék tekintetében (hónap): 12

2D vizsgálófej maximális látószöge (egész fokokban): 90

Ajánlati ár (nettó, HUF): 10 300 000

5. Az ajánlatkérő 2022. október 18-án felhívta a kérelmezőt a Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján indokolás benyújtására az alábbiak szerint:

„A Kbt. 72. § (1) bekezdés szerint az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár, vagy annak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

Ajánlatkérő a fenti idézett Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel kéri, hogy a megpályázott II. részre vonatkozóan megajánlott ajánlati ár esetében ismertessék, mutassák be, hogyan lehetséges a megajánlott termékeket az ajánlatban megjelölt árért szállítani.

Az indokolásban részletesen térjenek ki a szállítandó termék beszerzési árára, a szerződés teljesítéséhez szükséges egyéb költségekre, így különösen a szállítás, lerakodás, telepítés, az eszközök használatának betanítása, továbbá a garanciális kötelezettségek költségeire, valamint a vállalkozási tevékenységet terhelő adókra. A beszerzési ár igazolására vonatkozó dokumentum(ok) (pl. árajánlatok) benyújtása is szükséges.

Az árindokolás során térjenek ki a teljesítés gazdaságosságának, a keletkező haszon bemutatására, s mutassák be, hogyan tudják az ajánlatkérő által elvárt felső kategóriás ultrahang készülék szállítására vonatkozó szerződést teljesíteni az ajánlatban szereplő áron, továbbá – amennyiben az abban foglaltak fennállnak – a Kbt. 72. § (2) bekezdésében foglaltakra.

Az indokolásokkal összefüggésben az ajánlatkérő felhívja az ajánlattevők figyelmét arra, hogy az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ár megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt és dokumentumot az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani.”

6. A kérelmező határidőben, 2022. október 21-én benyújtotta az indokolását, melyben a beszerzési árra vonatkozó adatot és az azt alátámasztó dokumentumot (gyártói számlát) üzleti titokká nyilvánította. Az indokolásban táblázatos formában megjelölte a megajánlott készülék beszerzési árát, a szállítás, az üzembehelyezés, a betanítás költségét, a közvetett költségeket (pl. irodai rezsiköltségek, személyi ráfordítások és pótlékok, adminisztrációs költségek, telefonhasználat, internet, fénymásolás, bérszámfejtés, munkaügyi adminisztráció, banki költségek, teljesítés során alkalmazott szoftverek és licenzdíjak, stb.), a vállalkozást terhelő adókat és járulékokat, egyéb költségeket (gépkocsi és egyéb karbantartási költségek, ügyvédi díjak), a haszon mértékét, továbbá a garanciális kötelezettség ellátásának költségét (2.120.000.-Ft), amely állt a karbantartás díjából (szerződéses 24 hónapos időszak alatt a gyár által előírt megelőző karbantartás, összesen 2 alkalom) és a szervízdíjből (24 hónap teljes körű szerviz kiszállás, munkadíj, becsült anyag- és alkatrész költség).

Egy külön, „Az ajánlati ár képzését meghatározó leglényegesebb költségek, ráfordítások részletezése” megjelölésű táblázatban (9. pontban) bemutatta a karbantartás díját és a szervízdíjat (24 hónapos teljeskörű szerviz: hibaelhárítás, javítás, szoftverfrissítés, kiszállás, munkadíj, becsült anyag- és alkatrész költség), mely során feltüntette, hogy a gyártó céggel aláírt „TIBA” átalánydíjas, teljeskörű alkatrészellátást biztosító átalánydíjas szervizszerződés alapján kalkulálta az alkatrész beszerzés költségét.

Az ajánlati ár képzését meghatározó leglényegesebb költségek, ráfordítások részletezése:		
9.	Karbantartás (szerződéses 24 hónapos időszak alatt a gyár által előírt megelőző karbantartás, összesen 2 alkalom, kiszállással/ 2,5 munkaóra/ alkalom)	302.000,- Ft Megjegyzés: A készüléket a gyártó 12 hónap teljeskörű jótállással szállítja CIP Budaörs paritáson

	<p>Szervízdíj (24 hónap teljes körű szervíz (hibafeltárás, javítás, szoftverfrissítés) kiszállás, munkadíj, becsült anyag- és alkatrész költség)</p>	<p>(költségmentesen leszállítva Budaörsi telephelyünkre).</p> <p>A gyártó céggel aláírt „TIBA” átalánydíjas, teljeskörű alkatrészellátást biztosító, átalánydíjas szervízszerződés (Customer Service Agreement HU-BL-20201214-01) alapján kalkulált alkatrész beszerzés költsége: 850.000,- Ft</p> <p>Becsült hibafeltérési/ javítási kiszállások: 6 alkalom/ 2,5 munkaóra/alkalom: 968.000,- Ft</p> <p>Mindösszesen: 2.120.000,- Ft</p>
--	--	--

7. Az ajánlatkérő 2022. október 25-én a Kbt. 72. § (3) bekezdés alapján kiegészítő indokolás benyújtására hívta fel a kérelmezőt:

„A Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondata azt mondja ki, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján a benyújtott indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez, ha annak elfogadhatósága kétséges, további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől.

Ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján arra hívta fel az ajánlattevőt, hogy a megpályázott II. részre vonatkozóan megajánlott ajánlati ár esetében ismertesse, mutassa be, hogyan lehetséges a megajánlott terméket az ajánlatban megjelölt árért szállítani.

E körben az ajánlatkérő előírta, hogy az ajánlattevő térjen ki a szállítandó termék beszerzési árára, a szerződés teljesítéséhez szükséges egyéb költségekre, így különösen a szállítás, lerakodás, telepítés, az eszközök használatának betanítása, továbbá a garanciális kötelezettségek költségeire, valamint a vállalkozási tevékenységet terhelő adókra.

Az ajánlati ár megalapozottságának indokolása körében az ajánlattevőnek ki kellett térnie a teljesítés gazdaságosságának bemutatására is.

...

Az említett táblázat 8. pontjában tüntette fel az ajánlattevő a garanciális kötelezettségek költségét, melyet külön táblázatban még tovább részletezett. E körben utalt a gyártóval aláírt átalánydíjas, teljes körű alkatrész-ellátást biztosító szervízszerződésre is, de ezt a feltüntetett költség alátámasztására nem nyújtotta be.”

8. A kérelmező határidőre, 2022. október 27-én benyújtotta kiegészítő indokolását az alábbiak szerint:

”....

A garanciális kötelezettségek költségét szintén megfelelő alapossággal részleteztük. Ezt kiegészítjük azzal, hogy az alkatrész beszerzés költségét úgy kalkuláltuk, hogy a berendezés nettó vételárának 15%-át vettük figyelembe, ami kerekítve 850.000,- Ft. A gyártóval aláírt átalánydíjas szervízszerződést nincsen módunkban rendelkezésükre bocsájtani, és véleményünk szerint ez nem is szükséges és nem is indokolt. ...”

9. Az ajánlatkérő 2022. november 01-én megküldte az összegezést az ajánlatok elbírálásáról az ajánlattevők részére, melyben a közbeszerzési eljárás 2. részét eredménytelenné nyilvánította a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozva, mivel kizárólag érvénytelen ajánlatot nyújtottak be. A kérelmező ajánlatának érvénytelenségét az alábbi indokolás alapján állapította meg:

„Érvénytelenítés jogcíme:

Kbt. 73.§ (2) bekezdés: Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §]

Érvénytelenítés indoka:

Ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel kérte az ajánlattevőt, hogy a megpályázott II. részre vonatkozóan megajánlott ajánlati ár esetében ismertesse, mutassa be, hogyan lehetséges a megajánlott termékeket az ajánlatban megjelölt árért szállítani.

E körben az ajánlatkérő elvárta, hogy az ajánlattevő térjen ki a szállítandó termék beszerzési árára, a szerződés teljesítéséhez szükséges egyéb költségekre, így különösen a szállítás, lerakodás, telepítés, az eszközök használatának betanítása, továbbá a garanciális kötelezettségek költségeire, valamint a vállalkozási tevékenységet terhelő adókra.

Az ajánlati ár megalapozottságának indokolása körében az ajánlattevőnek ki kellett térnie a teljesítés gazdaságosságának bemutatására is.

Az ajánlattevő az általa határidőben benyújtott árindokolásban utalt a gyártóval aláírt átalánydíjas, teljes körű alkatrészellátást biztosító szervizszerződésre is, de ezt a feltüntetett költség alátámasztására nem nyújtotta be.

Ajánlattevő a Kbt. 72. § (3) bekezdés szerinti kiegészítő árindokolás 3. oldalán előadta, hogy a gyártóval aláírt átalánydíjas szervizszerződést nincs módjában az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani, mely az ajánlattevő szerint nem is szükséges és nem is indokolt.

A Kbt. kógens rendelkezései szerint az ajánlatkérőnek minden közbeszerzési eljárás során meg kell vizsgálnia az ajánlat teljesíthetőségét, megalapozottságát és amennyiben szükséges a törvény által biztosított jogintézmények alkalmazása útján kell tisztázni a felmerülő kérdéseket.

Ezzel összefüggésben a Kbt. egyértelművé teszi, hogy az indokolásra felhívott ajánlattevőt terheli az ajánlati ár megalapozottságát alátámasztó minden szükséges információ megosztása az ajánlatkérővel [lásd Kbt. 72. § (3) bekezdés második mondat]. Az ő terhére esik, ha indokolásában nem bocsátja a megfelelő, bizonyító erejű adatokat az ajánlatkérő rendelkezésre. Az indokolásra felhívott ajánlattevőnek akként kell benyújtania indokolását, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által az indokoláskérésben foglalt követelményeknek. Az ajánlattevőnek olyan objektív alapú indokolást kell adnia, amely egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben.

A Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha az ajánlattevő nem bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére mindazon adatokat és a rájuk vonatkozó indokolásokat, amelyeket az ajánlatkérő az indokoláskérésben felsorolt, és amelyek az ajánlatkérő azon meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek.

Az alvállalkozó vagy egyéb közreműködő költségeit, azok alátámasztottságát az ajánlatkérő éppen olyan részletességgel köteles vizsgálni, mint az ajánlattevő saját megajánlását. Az ajánlatkérőnek azt kell vizsgálnia a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árindokolás-kérés alapján, hogy az ajánlattevő által meghatározott ellenszolgáltatásból a szerződés teljesíthető-e, függetlenül attól, hogy a vizsgált elemhez kapcsolódó teljesítést az ajánlattevő, alvállalkozó, esetleg szubalvállalkozó vagy egyéb közreműködő végzi. A Kúria Kfv.III.37.486/2013/6. sz. ítélete rögzítette, hogy az ajánlatkérőnek az ajánlati ár megalapozottságának vizsgálata során a nyertes ajánlattevő által igénybe vett közreműködővel, alvállalkozóval kapcsolatos költségkalkulációt is figyelembe kell venni, hiszen a Kbt. az ajánlati tartalmi elem vizsgálatára vonatkozó kötelezettséget írja elő, annak megkülönböztetése nélkül, hogy az az ajánlattevő vagy közreműködője révén teljesül. Az ajánlattevőnek nem csak a saját maga által végzett munkához kapcsolódó ellenszolgáltatás megalapozottságát, hanem az általa vállalt teljes ellenszolgáltatás megalapozottságát kell bemutatnia.

Ugyanakkor lényegtelen a fentiekkel összefüggésben, hogy az ajánlattevő, vagy az alvállalkozó, vagy egyéb közreműködő milyen okból nem bocsátja rendelkezésre az adott adatot, az azt alátámasztó dokumentumot.

A kialakult joggyakorlat szerint nem megalapozottnak minősül az árindokolás, melynek keretében az ajánlatkérő által megküldött árindokolás-kérésben feltett kérdésekre, az ott

kifejezetten kért tételekre nem maradéktalanul, nem teljes körűen válaszol az ajánlattevő, vagy a kért információkat nem maradéktalanul, nem teljes körűen bocsátja az ajánlatkérő rendelkezésére az ajánlattevő.

Az ajánlattevő által benyújtott árindokolással, illetve kiegészítő indokolással kapcsolatban megállapítható, hogy a fentiek alapján az ajánlattevő az árindokolásában, illetve a kiegészítő árindokolásában egyértelműen megjelölt, a gyártóval kötött átalányáras szervizszerződést nem bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére, ezáltal az ajánlatkérő az árindokolás ezen elemei megalapozottságáról nem tudott meggyőződni, holott az ajánlattevő érdeke és egyben kötelessége is az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

Az ajánlattevő árindokolása azonban hiányos, a bemutatott ajánlati ár-elemek pedig nem kerültek alátámasztásra a megfelelő dokumentumok benyújtása nélkül.

A fenti hiányosságokra tekintettel a Kbt. 72. § (3) bekezdés szerinti további kiegészítő árindokolás-kérésre nincs lehetőség, ugyanis a Fővárosi Törvényszék Kf.650.120/2014/8. számú ítélete értelmében: amennyiben az ajánlattevő nem adja meg a kért információkat, ajánlatkérőnek nem kell további tájékoztatáskérés keretében bekérni az ár megalapozottságának megítéléséhez szükséges további adatokat.

Mínt hogy a fent részletezett hiányosságok alapján az ajánlattevő által benyújtott árindokolás nem megalapozottnak minősül, az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (3) bekezdés utolsó mondata alapján köteles az ajánlatot érvénytelenné nyilvánítani. [Az irathiany miatti érvénytelenségre lásd továbbá: Fővárosi Törvényszék 103.K.700.288/2019/11. számú ítéletét.]”

10. A kérelmező 2022. november 04-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, melyben az alábbiakat fejtette ki:

„Ajánlatkérő az eljárásban az Összegezést 2022. november 1. napján hirdette ki, melyben az BLUEMED Kft. ajánlattevő ajánlatát érvénytelenné nyilvánította.

Az érvénytelenség indoka körében levezette az álláspontja szerint irányadó bírósági joggyakorlat alapján azt, hogy amennyiben az ajánlattevő nem nyújt be egy bizonyos - általa előírni vélt dokumentumot - ez önmagában okozhatja az ajánlat érvénytelenségét.

Azon túl, hogy az érvénytelenség megalapozatlan és indokolást nem tartalmaz a bírósági joggyakorlaton kívül, a hivatkozott ítélet más jogszabályi környezetben (korábbi Kbt. rendelkezései) került meghozatalra, az abban foglaltaktól lényegesen eltérő joggyakorlat alakult ki, tehát az már nem is irányadó.

Az ajánlatkérő a Kbt. rendelkezései alapján kizárólag akkor nyilváníthatja érvénytelenné az ajánlatot, ha nem tud meggyőződni az ajánlati ár megalapozottságáról.

A Kbt. az alábbiakról rendelkezik:

72. § (1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

- a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,
- b) a választott műszaki megoldásra,
- c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,
- d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73.§ (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabékekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

Tehát, fenti jogszabályi rendelkezések alapján az ajánlatkérő kizárólag akkor nyilváníthatja érvénytelenné az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

E körben az ajánlatkérő által hiányolt dokumentum nem bír relevanciával, ugyanis az indokolás mindenre kiterjedően alátámasztotta, hogy a vállalt áron teljesíthető a szerződés.

Nem felel meg a vonatkozó joggyakorlatnak az ajánlatkérő által részletezett indokolás az alábbiak miatt.

A Döntőbizottság több határozatában, köztük a D.196/2022. ügyben hozott döntésében is rögzítette, hogy az ajánlatkérő árindokolás kérése nem terjedhet ki arra, hogy az ajánlattevő részletes tájékoztatást adjon a teljesítésbe bevont alvállalkozó árazási stratégiájáról, költségeiről, és az alvállalkozó által kalkulált nyereségről.

Továbbá azt is rögzítette, hogy az árindokolás a nem lényeges ajánlati elemekre nem irányulhat, illetve ebből is következik, hogy önmagában az ajánlati ár nem lényeges eleme/része nem alapozhatja meg az ajánlat érvénytelenségét.

Ajánlatkérő a Kbt. 72.§ (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel kérte az ajánlattevőt, hogy a megpályázott II. részre vonatkozóan megajánlott ajánlati ár esetében ismertesse, mutassa be, hogyan lehetséges a megajánlott termékeket az ajánlatban megjelölt árért szállítani.

E körben az ajánlatkérő elvárta, hogy az ajánlattevő térjen ki a szállítandó termék beszerzési árára, a szerződés teljesítéséhez szükséges egyéb költségekre, így különösen a szállítás, lerakodás, telepítés, az eszközök használatának betanítása, továbbá a garanciális kötelezettségek költségeire, valamint a vállalkozási tevékenységet terhelő adókra.

Az ajánlati ár megalapozottságának indokolása körében az ajánlattevőnek ki kellett térnie a teljesítés gazdaságosságának bemutatására is.

Fentiekből is egyértelműen megállapítható, hogy a garanciális kötelezettségre vonatkozó költség elenyésző része a vállalásnak. A beszerzés tárgya nem garanciális kötelezettségek teljesítése volt.

A fenti előírásnak megfelelően az ajánlattevő árindoklása mindenben tartalmazza az ajánlatkérő által kért valamennyi információt, melyből az ajánlati ár megalapozottsága egyértelműen megállapítható.

Kiemelem, hogy az ajánlatkérő nem azt adta az érvénytelenség indokolásaként, hogy a garanciális kötelezettségek teljesítése a kalkulált áron ne lenne vállalható, márpedig ezen indokolás hiányában nem megalapozott az érvénytelenség.

Ajánlatkérő álláspontja szerint a garanciális kötelezettségek teljesítése körében az alkatrészellátásra vonatkozó, gyártóval kötött szerződés hiánya miatt tehát nem elfogadható az indokolás.

E körben kiemeljük, hogy az alkatrészellátás, illetve a garanciális feladatok ellátása körében az ajánlattevő a vállalási ár 15%-ával számolt, mely álláspontunk szerint megalapozott, és bőven nyújt fedezetet a garanciális kötelezettségek teljesítéséhez szükséges eszközök, alkatrészek körében.

Az ajánlatkérő nem fejtette ki azt, hogy a 15% ne lenne megalapozott, ilyet nem is tud kifejteni, mivel 15%-os vállalási árat meghaladó kötelezettségvállalás a garancia idejére akkora terhet róna a gyártókra, hogy már nem érné meg a garanciális kötelezettségeket teljesíteni, másrészt a megajánlott áru megfelelőségét is megkérdőjelezhetné.

Tehát egyrészt az ajánlatkérő nem adta indokát annak, hogy álláspontja szerint miért nem fogadható el az alkatrészellátás biztosítására vonatkozóan kalkulált összeg, másrészt az általa hivatkozott joggyakorlat meghaladott, tehát nem támasztja alá az ajánlatunk érvénytelenségét. Fentiekre figyelemmel az ajánlatunk mindenben megfelel az ajánlatkérő előírásainak, a vállalt áron a szerződés teljesíthető.

A nem lényeges ajánlati tartalom (alkatrészellátás) alapján az ajánlat érvénytelenné nem nyilvánítható.

A jelen beszerzés tárgya nem alkatrészellátás volt.

A gyártóval kötött szervízszerződés (átalánydíjas) nem része jelen eljárásnak, azt mint forgalmazó kötötte az ajánlattevő, nem erre a beszerzésre kifejezetten, és ennek hiányában is megállapítható, arra figyelemmel is, hogy a 15 % nem aránytalanul alacsony vállalás az alkatrészellátás szempontjából, hogy a vállalási ár meglapozott.

Fentiekre figyelemmel kérjük az ajánlatunk érvénytelenségének visszavonását, és érvényessé nyilvánítását, továbbá ajánlattevő nyertesként való kihirdetését.”

11. Az ajánlatkérő 2022. november 09-én megküldött válaszában elutasította a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét az alábbiak szerint:

„Ajánlatkérő álláspontja szerint a Kérelmező félreértette az ajánlata érvénytelenségének indokolását, ugyanis az nem arra vonatkozott, hogy a vállalási ár 15%-át kitevő garanciális feladatok ellátásának költsége alacsony lenne, sőt az ajánlatkérő az alkatrész utánpótlást és költségei mértékét nem vizsgálta, mivel nem is volt tárgya a közbeszerzési eljárásnak. Az ajánlat érvénytelenségének az indoka kifejezetten az volt, hogy nem megalapozottnak minősítette az áringdolást, mivel nem teljes körűen bocsátotta a Kérelmező az ajánlatkérő rendelkezésére a kért dokumentumot (a gyártóval kötött átalányáras szervízszerződést), ezáltal a Kérelmező áringdolása hiányos volt, a bemutatott ajánlati ár-elemek pedig nem kerültek teljes mértékben alátámasztásra a megfelelő dokumentum benyújtása nélkül, azaz irathiany miatti érvénytelenség megállapítása történt.

Ajánlatkérő ugyanis a II. részre vonatkozó szerződéstervezet 4.3. pontjában meghatározta, hogy az árnak „teljes egészében tartalmazza a jelen szerződésben szereplő termék ellenértékét, továbbá a szállítási költségeket, a fuvarszekőről történő lerakás, az üzembe helyezés, a betanítás, illetve a garanciális kötelezettség költségét”.

Ez alapján kérte az ajánlatkérő, hogy a Kérelmező a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti áringdolásában részletesen térjen ki a szállítandó termék beszerzési árára, a szerződés teljesítéséhez szükséges egyéb költségekre, így különösen a szállítás, lerakódás, telepítés, az eszközök használatának betanítása, továbbá a garanciális kötelezettségek költségeire, valamint a vállalkozási tevékenységet terhelő adókra.

A Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti áringdolás kérés végén az ajánlatkérő külön felhívta az ajánlattevők, köztük a Kérelmező figyelmét arra, hogy „az ajánlattevő kötelessége az ajánlati

ár megalapozottságára vonatkozó minden tényt, adatot, kalkulációt és dokumentumot az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani”.

Kérelmező a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árindokolásában a garanciális kötelezettségek ellátásának költségei körében utalt a gyártóval aláírt átalánydíjas, teljes körű alkatrész-ellátást biztosító szervízszerződésre is, de ezt a feltüntetett költség alátámasztására nem nyújtotta be, a Kbt. 72. § (3) bekezdés szerinti kiegészítő árindokolás pedig 3. oldalán előadta, hogy a gyártóval aláírt átalánydíjas szervízszerződést nincs módjában az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani, mely szerinte nem is szükséges és nem is indokolt.

Ezen tény alapján fejtette ki a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenség indokolásában az ajánlati ár alátámasztására vonatkozó ajánlattevői kötelezettségekről az irányadó joggyakorlatot, mely a Kérelmező ajánlata érvénytelenségét is megalapozta, melyet az ajánlatkérőnek jelen dokumentum keretei között nem áll szándékában megismételni, ugyanakkor utalni kíván arra, hogy az irányadó joggyakorlat szerint a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha az ajánlattevő nem bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére mindazon adatokat és a rájuk vonatkozó indokolásokat, amelyeket az ajánlatkérő az indokoláskérésben felsorolt, és amelyek az ajánlatkérő azon meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek.

E körben megjegyzi az ajánlatkérő, hogy a Kérelmező által idézett D.196/2022. számú határozat ellenére is van joga alvállalkozóhoz, vagy egyéb közreműködőhöz köthető dokumentumot bekérni, hiszen az idézett jogesetben a Közbeszerzési Döntőbizottság azt mondta ki, hogy az árindokolás kérése nem terjedhet ki a teljesítésbe bevont alvállalkozó árazási stratégiájára, költségeire, és az alvállalkozó által kalkulált nyereségre. Ajánlatkérő jelen eljárásban ilyet nem kért, az árindokolás kérése kifejezetten arra irányult, hogy a Kérelmező által a garanciális költségek között megjelölt érték alátámasztására szolgáló a gyártóval kötött átalánydíjas szervízszerződést benyújtsa. Ezt a Kérelmező azonban szükségtelennak, illetve indokolatlannak tartotta és az említett dokumentumot nem nyújtotta be.

A garanciális kötelezettségek költsége pedig lényegtelen ajánlati ár-elemnek nem tekinthető, hiszen maga a Kérelmező is előadja, hogy a vállalási ár 15%-át teszi ki ez a költség, másrészt az ajánlatkérő által kötelezően előírt jótállás (12 hónap) felett vállalt további jótállás időtartama külön értékelési részszerzőpont volt, súlyszáma: 10.

Mindezek alapján nem világos, hogy a Kérelmező miért hivatkozik az indokolás hiányára, s miért hivatkozik arra, hogy az ajánlatkérő nem adta részletes indokolását annak, hogy a garanciális, illetve alkatrész-utánpótlási költségek nem megalapozottak.

Ajánlatkérő a Kérelmező által felrótt meghaladott joggyakorlat tekintetében felhívja a Kérelmező figyelmét a Közbeszerzési Döntőbizottság D.325/2022. számú határozatának 61. pontjára, mely szerint a Döntőbizottság ehelyütt megjegyzi, hogy az ajánlatkérő helyesen hivatkozott a Kúria Kfv.III.37.486/2013/6. sz. ítéletére, amely rögzítette, hogy az ajánlatkérőnek az ajánlati ár megalapozottságának vizsgálata során a nyertes ajánlattevő által igénybe vett közreműködővel, alvállalkozóval kapcsolatos költségkalkulációt is figyelembe kell venni, hiszen a Kbt. a lényeges ajánlati elemek, illetve ajánlati tartalmi elem vizsgálatára vonatkozó kötelezettséget írja elő, annak megkülönböztetése nélkül, hogy az az ajánlattevő vagy közreműködője révén teljesül.”

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező észrevétele

12. A kérelmező 2022. november 18-án nyújtotta be jogorvoslati kérelmét a közbeszerzési eljárás 2. része vonatkozásában az ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását sérelmezve. Kérte e körben jogsértés megállapítását, az összegezés megsemmisítését, valamint az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére ajánlatkérő kötelezését.

A jogsértő eseményről való tudomásszerzés időpontjaként 2022. november 9-ét jelölte meg, a kérelmező előzetes vitarendezési kérelemére adott ajánlatkérői válasz megküldésének időpontját.

13. A kérelmező előadta, hogy az ajánlatkérő jogsértő módon nyilvánította érvénytelenné az ajánlatát álláspontja szerint az ajánlata érvényes. Az ajánlatkérő döntésével megsértette a Kbt. 72. §-ára és a 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdését.

A kérelmező hivatkozott arra, hogy az érvénytelenség indoka körében az ajánlatkérő előadta, hogy az ajánlat azért érvénytelen, illetve a benyújtott indokolás, kiegészítő indokolás azért nem felelt meg az ajánlatkérő előírásainak, mivel a kérelmező nem csatolta az ajánlatkérő álláspontja szerint szükséges – gyártóval kötött – általános megállapodását. A kérelmező határidőben benyújtotta az indokolását és kiegészítő indokolását. Az ajánlatkérő kérte benyújtani a kiegészítő indokolás körében a gyártóval kötött átalánydíjas szerződést, melyet azonban a kérelmező azért nem nyújtott be, mivel egyrészt az átalánydíjas szerződésre az alkatrészellátás biztonsága körében hivatkozott, másrészt az egy mindenre kiterjedő gyártói megállapodás a forgalmazással kapcsolatban, ami egyrészt üzleti titok (a Kbt. rendelkezésein túlmutatóan, tehát azt az eljárásban résztvevők semmilyen módon nem ismerhetik meg), másrészt abban jelen beszerzéssel kapcsolatban semmilyen adat nem található, az nem jelen beszerzésre figyelemmel került megkötésre. A megállapodás kizárólag a gyártó és a forgalmazó-kereskedő szigorúan bizalmas megállapodása a folyamatos együttműködés körében. A kérelmező a benyújtott kiegészítő indokolásában megadta annak indokát, hogy miért nem csatolja az egyébként nem jelen beszerzéshez kapcsolódó dokumentumot.

14. Az ajánlatkérő az érvénytelenné nyilvánítás körében nem vizsgálta meg a benyújtott indokolást, melyet kifejezetten rögzített az előzetes vitarendezésre adott válaszában is, mivel álláspontja szerint önmagában a dokumentum csatolásának hiánya megalapozza a Kbt. 73. § (2) bekezdésének alkalmazását. A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő – az általa hivatkozott korábbi bírósági gyakorlat ellenére – döntése nem felel meg a Kbt. rendelkezéseinek. A Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján kizárólag akkor lehet érvénytelen az ajánlat, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezésre adott válaszában kifejtette, hogy ezt meg sem vizsgálta, nem végzett olyan vizsgálatot, hogy az ajánlati ár megalapozott-e. Mivel az ajánlatkérő ilyen vizsgálatot nem végzett, így a kérelmező szerint megállapítható, hogy ajánlatkérő döntése jogsértő.

A kérelmező álláspontja szerint a Kbt. 72. §-a alapján irathiany miatt nem nyilvánítható érvénytelenné az ajánlat. Maga az ajánlatkérő rögzíti az előzetes vitarendezésre adott válaszában, hogy nem állapította meg, hogy a 15 %-ot kitevő költség alacsony lenne. A kérelmező szerint amennyiben az ajánlatkérő irathianyot vél a benyújtott további indokoláskérésre adott válaszában, akkor is meg kell vizsgálnia a benyújtott dokumentumot, és ebben az esetben is akkor nyilváníthatja érvénytelenné az ajánlatot, ha a benyújtott tények, adatok, kalkulációk azt támasztják alá, hogy nem teljesíthető a szerződés. Az ajánlatkérő rögzítette az előzetes vitarendezésre adott válaszában, hogy az érvénytelenség nem arra vonatkozott, hogy a vállalási ár 15%-át kitevő garanciális feladatok ellátásának költsége alacsony lenne, sőt az ajánlatkérő az alkatrész utánpótlást és költségei mértékét nem vizsgálta, mivel nem is volt tárgya a közbeszerzési eljárásnak. Ezen fenti álláspontra figyelemmel érthetetlen, hogy a 15 %-ot kitevő költség tekintetében mi szükség lenne egyéb dokumentum benyújtására, ha az nem is alacsony, és nem is tárgya a közbeszerzési eljárásnak. E körben hivatkozott a kérelmező a Döntőbizottság D.196/2022. számú ügyben hozott határozatára, mely szerint önmagában az ajánlati ár nem lényeges eleme/része nem alapozhatja meg az ajánlat érvénytelenségét. A kérelmező szerint jelen esetben az ajánlatkérő nem alapozhatja az

érvénytelenséget egy nem is szükséges, a közbeszerzés tárgyát nem képező dokumentum hiányára, illetve a Kbt. 72. §-ára figyelemmel történő 73. § (2) bekezdés szerinti érvénytelenséget önmagában nem alapozhatja meg egy hiányzó dokumentum. A fentiek alapján a kérelmező ajánlata megfelel a jogszabályi és ajánlatkérői előírásoknak, a kérelmező megfelelően, mindenre kiterjedően alátámasztotta azt, hogy a szerződés teljesíthető az általa vállalt áron.

15. A kérelmező észrevételében hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérő akkor nyilváníthatja az ajánlatot a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelenné, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. E körben a kérelmező álláspontja szerint egy ajánlatkérő által elvárt dokumentum hiánya önmagában nem alapozhatja meg az érvénytelenséget, ha egyébként e dokumentum nélkül is egyértelműen megalapítható az ajánlati ár megalapozottsága. Az ajánlatkérő az összegezésben nem jelölte meg, hogy az indokolás mely része, mely költsége tekintetében állapítható meg az, hogy a vállalt áron nem teljesíthető a szerződés. A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő döntése akkor lenne jogszerű, ha az összegezésben rögzítette volna, hogy mely adat, információ hiányában nem tudta megállapítani azt, hogy a vállalt áron a szerződés teljesíthető-e.

Az ajánlatkérő által bekért és hiányolt szervizszerződés egy olyan átalánydíjas keretmegállapodás, amely biztosítja az alkatrészellátást, és nem is lett volna szükséges a szerződést megemlíteni, csak azért hivatkozott rá a kérelmező, hogy tájékoztassa az ajánlatkérőt az alkatrészellátás alapját képező szerződés meglétéről, de abból a konkrét költség nem állapítható meg. Az ajánlatkérő által hiányolt dokumentum csatolása nem szerepelt a felhívásban, a közbeszerzési dokumentumokban, sem az ajánlatkérő indokoláskérésében. A dokumentumra a kérelmező hivatkozott az indokolásában, ezt követően kérte az ajánlatkérő csatolni. Azonban a kérelmező álláspontja szerint a dokumentum elmaradásának hiánya nem eredményezhet automatikusan érvénytelenséget, mivel azt nem volt köteles csatolni a kérelmező, ennek hiányában kellett volna az ajánlatkérőnek megvizsgálni az indokolást. Kérelmezői álláspont szerint az indokolás a dokumentum nélkül is egyértelműen alátámasztja, hogy a vállalt áron a szerződés teljesíthető. A kérelmező álláspontja szerint elsősorban az képezi vizsgálat tárgyát az indokolás körében, hogy a vállalt áron teljesíthető-e a szerződés, és nem az, hogy az ajánlatkérő által kért dokumentumok csatolásra kerültek-e. Amennyiben ezen dokumentumok nélkül nem állapítható meg az ajánlati ár megalapozottsága, akkor az „irathiány” lehet alapja az érvénytelenség megállapításának. Amennyiben azonban a hiányzó irat nélkül is egyértelműen megállapítható az ajánlati ár megalapozottsága, akkor az „irathiány” önmagában nem lehet alapja az érvénytelenné nyilvánításnak.

Az ajánlatkérő észrevétele

16. Az ajánlatkérő észrevételében kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását alaptalanság okán. Rögzítette, hogy az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában részletesen kifejtette az álláspontját, melyet változatlanul fenntart.

17. Az ajánlatkérő előadta, hogy a kérelmező az előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői válasz egyetlen félmondatába kapaszkodik, miszerint „az ajánlatkérő az alkatrész utánpótlást és költségei mértékét nem vizsgálta, mivel nem is volt tárgya a közbe-szerzési eljárásnak”. Ezen mondatrész annak a bekezdésnek a része, mely arról szólt, hogy a kérelmező félreértette az érvénytelenségnek az összegezésben található indokát, hiszen az nem arra vonatkozott, hogy a vállalási ár 15%-át kitevő garanciális feladatok ellátásának

költsége alacsony lenne. Mindez nem jelenti azt, hogy az ajánlatkérő ne vizsgálta volna meg a kérelmező kiegészítő indokolását, hiszen enélkül pl. az érvénytelenségi indokolás sem állhatott volna össze. Az ajánlatkérő megjegyezte, hogy a szerviztevékenységhez kapcsolódó alkatrész biztosításon túl alkatrész utánpótlás biztosítása valóban nem képezte a közbeszerzési eljárás tárgyát.

18. Az ajánlatkérő, azon kérelmezői érvek kapcsán, hogy mely okokból nem nyújtotta be a kérelmező az átalánydíjas szervizszerződését, hangsúlyozta, hogy a kérelmező indokolásában szereplő táblázat („Az ajánlati ár képzését meghatározó leglényegesebb költségek, ráfordítások részletezése”) 9. pontjában a karbantartási tevékenység és szervízdíj (24 hónapos teljeskörű szerviz: hibaelhárítás, javítás, szoftverfrissítés, kiszállás, munkadíj, becsült anyag- és alkatrész költség) alátámasztására maga hozta fel a gyártóval kötött teljeskörű alkatrészellátást biztosító átalánydíjas szervizszerződést. A megfogalmazásból pedig az tűnik ki, hogy az említett szerződés nemcsak az alkatrész ellátás költségének alátámasztására szolgál, tekintettel a táblázat vonatkozó sorának első cellájában foglaltakra.

Mindezek alapján nem fogadható el a kérelmezőnek a jogorvoslati kérelemben előadott álláspontja, miszerint abban semmilyen adat nem kapcsolódik jelen beszerzéshez. Ha ez így is lenne, akkor viszont nem világos, hogy a kérelmező miért ez alapján kalkulálja az alkatrész beszerzés költségét.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a Kbt. üzleti titokra vonatkozó rendelkezései alapján nem vonható le olyan következtetés, mely az üzleti titokká nyilvánított dokumentumokat kivenné a vizsgálható dokumentumok köréből. (Megjegyezte, hogy a beszerzési árra vonatkozó dokumentum is üzleti titokként került benyújtásra eredetileg az indokolás részeként, mégsem hivatkozott arra a kérelmező, hogy a dokumentum üzleti titok jellege miatt nem ismerheti meg az ajánlatkérő.) Ezért erre vonatkozó kérelmezői indok sem fogadható el.

A kérelmező jogorvoslati kérelmében utalt arra is, hogy a kiegészítő indokolásban megadta annak indokát, hogy miért nem csatolta a kért dokumentumot. Az említett indoklás viszont csak annyit tartalmazott, hogy a kérelmezőnek gyártóval aláírt átalánydíjas szervizszerződést nincs módjában az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani, mely az ajánlattevő szerint nem is szükséges és nem is indokolt. Ez részletes indokolásnak nem nevezhető. A részletes indokokat már a kiegészítő indokolásnak kellett volna tartalmaznia, nem pedig a jogorvoslati kérelemnek. Az ajánlatkérő döntése során csak az időben előtárt tényeket, indokokat tudja figyelembe venni.

A kérelmező utalt még a Döntőbizottság D.196/2022. számú ügyben hozott határozatára, mely szerint önmagában az ajánlati ár nem lényeges eleme/része nem alapozhatja meg az ajánlat érvénytelenségét. A fenti megállapítás jelen jogorvoslati eljárásban nem játszhat szerepet, egyrészt mert az eredménytelenség megállapítása alapvetően irathianyra alapozott nem megfelelő indoklás volt, másrészt Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti indokolásában szereplő táblázat elnevezése („Az ajánlati ár képzését meghatározó leglényegesebb költségek, ráfordítások részletezése”) és az a tény, hogy a táblázat 9. pontjában a kérelmező rögzítette a karbantartási és a szerviztevékenységet, szintén kizárja, hogy az ajánlatkérő az ajánlati ár nem lényeges része miatt nyilvánította érvénytelenné az ajánlatot.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

19. A jogorvoslati eljárásban a tárgybani közbeszerzési eljárás megkezdésének időpontjában, 2022. május 19-én hatályos közbeszerzési szabályokat kell alkalmazni.

20. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem nyomán a kérelmező ajánlata érvénytelenné nyilvánításának megalapozottságát vizsgálta, azt, hogy az ajánlatkérő által az összegezésben megjelölt érvénytelenségi indok fennáll-e a kérelmező ajánlata vonatkozásában.

21. A jogorvoslati kérelemben foglaltak vizsgálata kapcsán figyelembe vett releváns rendelkezések:

A Kbt. 69. § (1) - (3) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak alapján megfelelőnek talált ajánlatokat az ajánlatkérő az értékelési szempontok szerint értékeli.

A Kbt. 72. § (1) - (4) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelenné nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabékekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint:

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

22. A közbeszerzési eljárás célja a szerződés megkötése, amelynek révén a beszerzési igényt az ajánlatkérő által meghatározott szempontok szerint kiválasztott, legmegfelelőbb ajánlattevő teljesíti. A közpénzekkel gazdálkodó ajánlatkérőnek nemcsak joga, de a Kbt. alapján kötelessége is annak elősegítése, hogy az eljárásban csak olyan ajánlattevők versenyezzenek, akik ténylegesen teljesíthető ajánlatokat tesznek, és irreális ajánlatok megtételével nem veszélyeztetik az eljárás esetleges nyerteseként a szerződés megfelelő teljesítését. A jogalkotó ennek érdekében írta elő, hogy amennyiben a benyújtott ajánlat aránytalanul alacsonynak értékelt összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség tekintetében, úgy az ajánlatkérőnek meg kell győződnie az ajánlat tartalmi elemeinek valódiságáról, teljesíthetőségéről. Ha az ennek folytán megfogalmazott indokoláskérésre az ajánlattevő által adott indokolás nem tartalmaz kellő információt, nem ad meg minden adatot, tényt az ajánlatkérő döntéséhez, nem indokolja meg kellőképpen az ajánlati eleme teljesíthetőségét, úgy magát fosztja meg attól a lehetőségtől, hogy az ajánlatkérő az indokolást elfogadva, ajánlatát érvényesnek minősítse. A törvény csak az objektív alapú indokolás elfogadását teszi lehetővé. Ennél fogva az ajánlattevőnek indokolásában olyan független, tárgyilagos választ kell adnia, amely egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy az általa megkérdőjelezett adat valós, a szerződés során az ténylegesen teljesíthető. Az indokolás elfogadásánál abból kell kiindulni, hogy az ajánlatkérő mely ajánlati elemet tartotta aggályosnak és ezzel kapcsolatban milyen felhívást intézett az ajánlattevő felé, milyen tartalmú válasz megadását várta el, milyen adatok, tények közlését írta elő. Az ajánlatkérő ugyanis a saját felhívásához maga is kötve van, így a választ csak akkor fogadhatja el, ha az az általa elvárt információt teljes körűen megadja.

23. Tárgybani ügyben az ajánlatkérő aránytalanul alacsonynak minősítette a kérelmező ajánlati árát, ezért a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján indokolást kért a kérelmezőtől az árat megalapozó adatok tekintetében. A kérelmező indokolását benyújtotta, melyben az ajánlati árat alkotó lényeges ajánlati elemek között ismertette a garanciális kötelezettség ellátásának költségét, annak körében megjelölte a szervizdíj összegét. A szervizdíj kapcsán bemutatta az alkatrész beszerzés költségét és a hibafeltárási/javítási kiszállások költségét. Az alkatrész beszerzés költsége vonatkozásában az indokolásban rögzítette, hogy azt a gyártó céggel aláírt átalánydíjas, teljeskörű alkatrészellátást biztosító szervizszerződése alapján kalkulálta.

Az ajánlatkérő kiegészítő indokolást kért a Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondatára hivatkozással. A kiegészítő indokolás során kérte a kérelmező által az indokolásban megjelölt aláírt alkatrészellátást biztosító szervizszerződés benyújtását. A kérelmező nem nyújtotta be a szervizszerződést, kiegészítő indokolásában annyit rögzített, hogy nem áll módjában a szervizszerződést az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani és véleménye szerint ez nem is indokolt és nem is szükséges. Az alkatrész beszerzés költségét a berendezés nettó vételárának 15%-ában vette figyelembe. Az ajánlatkérő ezt követően érvénytelenné nyilvánította a kérelmező ajánlatát.

24. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérői kiegészítő indokolásadásra való felhívás köti az ajánlatkérőt és a kérelmezőt is, a kiegészítő indokolásadásra való felhívást a kérelmező nem támadta jogorvoslati kérelemmel. Ebből következően a kérelmezőnek az ajánlatkérő által kért iratot csatolnia szükséges. Annak mérlegelése, hogy az ajánlatkérő által kért irat benyújtása szükséges-e vagy sem, azt a kiegészítő indokolásadásra való ajánlatkérői

felhívás sérelmezése kapcsán benyújtott jogorvoslati kérelemben tehető meg. Tárgybani ügyben azonban ilyen tartalmú jogorvoslati kérelem nem került benyújtásra, így a felhívás köti a feleket, köztük a kérelmezőt. Ez következik a Kbt. 72. § (3) bekezdésben rögzítettekéből, az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani.

25. A Döntőbizottság megállapítása szerint továbbá a szervizdíj az ajánlati ár lényeges elemét képezte. Mind tartalmában lényeges része az árnak, mivel a beszerzés részét képezte a megajánlott termék garanciális kötelezettségeinek teljesítése is (24 hónapra vonatkozóan), melynek része a szervizdíj, mind mértékében is lényeges része, a kérelmező indokolásában 1.818.000.- Ft-ban jelölte meg a szervizdíj mértékét az alkatrész beszerzés és kiszállítások összköltségeként, mely a 10.300.000.- Ft ajánlati árnak egy jelentős mértéke.

Az ajánlati ár egyik lényeges elemét alkotó szervizdíjhoz pedig szorosan kapcsolódik a kérelmező által az indokolásában hivatkozott és az ajánlatkérő által becsatolni kért alkatrészellátást biztosító szervizszerződés. Ezen szerződés alátámasztja és igazolja azt, hogy a kérelmező az általa vállalt többletjótállási időben is, ezáltal a teljes 24 hónapos jótállási idő alatt tudja garantálni az alkatrészellátást és igazolhatja annak költség mértékét is. Az ajánlatkérő a kérelmező indokolásában megjelöltek megalapozottságáról, alátámasztottságáról való meggyőződés érdekében kérte a kérelmező által megjelölt alkatrészellátást biztosító szervizszerződés csatolását, mindezek alapján a Döntőbizottság annak bekérését nem ítélte szükséglettel, a tárgyi beszerzéshez nem kapcsolódónak.

Amennyiben az ajánlatkérő által kért alkatrészellátást biztosító szervizszerződés üzleti titkot tartalmaz, úgy azon részeket kitarva is csatolható a dokumentum, az üzleti titkot tartalmazó irat kezelési módját szabályozza a Kbt. és a vonatkozó jogszabályok. Így ez sem képezhetne akadályt a kérelmező részéről a szerződés csatolásának.

26. Amennyiben az ajánlattevő nem csatolja be az ajánlatkérő által az indokolásadásra vagy kiegészítő indokolásadásra vonatkozó felhívásban kért dokumentumokat és adatokat nem adja meg, úgy nem bizonyítja, hogy a megjelölt ajánlati ár és az azt alkotó lényeges ajánlati elemek megalapozottak. Az ajánlatkérő a be nem nyújtott dokumentum miatt vagy a meg nem adott adatok miatt nem tud teljeskörűen meggyőződni az ajánlati ár megalapozottságáról. Tárgybani ügyben az ajánlatkérő által a kiegészítő indokolásadásra vonatkozó felhívásban kért alkatrészellátást biztosító szervizszerződés benyújtása hiányában nem tudott meggyőződni arról, hogy a kérelmező a teljes 24 hónapos jótállási idő alatt megbízhatóan tudja-e garantálni az alkatrészellátást és annak költsége valós-e. E körben nem tudott megállapítást tenni az ajánlatkérő. Az objektív alapú indokolásadás magában foglalja az indokolásban bemutatott adatok igazolását, illetve annak lehetőségét. A Kbt. 72. § (3) bekezdése az ajánlattevő kötelezettségévé teszi az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Tárgybani ügyben a kérelmező azzal, hogy nem csatolta be az ajánlatkérő által kért alkatrészellátást biztosító szervizszerződést, indokolásai nem voltak alkalmasak arra, hogy megnyugtatóan eloszlassák e körben az ajánlatkérői kételyt, a rendelkezésre álló adat nem volt elegendő ahhoz, hogy az ajánlatkérő teljeskörűen, alappal meggyőződhessen az ajánlati elemek valóságáról, így az ajánlatkérő nem fogadhatta el az indokolásokat.

A Döntőbizottság szerint tehát az indokolás, kiegészítő indokolás körében kért irat be nem csatolása (irathiany) megalapozhatja az ajánlat érvénytelenné nyilvánítását, mert előidézi azt, hogy az ajánlatkérő nem tud meggyőződni az ajánlati elemek, ezáltal az ajánlati ár megalapozottságáról. Ilyen esetben az ajánlattevő nem tudja igazolni, alátámasztani, hogy az

ajánlata nem tartalmaz aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást, az ajánlattevő által közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. A kérelmező ajánlata kapcsán is ez állt elő.

A kérelmező által hivatkozott D.196/15/2022. számú határozatban foglaltakat a Döntőbizottság nem vette figyelembe, a határozatot a bíróság megsemmisítette és a Döntőbizottságot új eljárásra kötelezte.

27. A fentiekben kifejtettek alapján a Döntőbizottság osztotta az ajánlatkérő által az összegezésben tett megállapításait a kérelmező ajánlatának érvénytelensége vonatkozásában. A kérelmező nem tett eleget az ajánlatkérő kiegészítő indokolásadásra vonatkozó felhívásának a szervizdíj alátámasztása kapcsán, nem csatolta a kért alkatrészellátást biztosító szervizerszerződést, így az ajánlatkérő nem tudott teljeskörűen meggyőződni az ajánlati ár megalapozottságáról, tényleges teljesíthetőségéről. Így az ajánlatkérőnek az érvénytelenség jogkövetkezményét kellett megállapítania. Nem lehet helye ismételt indokolásadásra való felhívásnak, mert a Kbt. 72. § (3) bekezdése csak további, a megadott indokolásra épülő tájékoztatáskérés lehetőségét biztosítja. Így az ajánlatkérő jogszerűen állapította meg, hogy a kérelmező ajánlata érvénytelen.

28. A Döntőbizottság mindezek alapján a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva az alaptalan jogorvoslati kérelmet a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

29. A Döntőbizottság a Kbt. 151. § (9) bekezdés utolsó mondata és az Ákr. 126. § (2) bekezdés a) pontja értelmében rendelkezett arról, hogy a jogorvoslati kérelem elutasítására tekintettel a kérelmező által megfizetett igazgatási szolgáltatási díj a kérelmező terhén marad.

30. A határozat érdemi rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2023. január 24.

Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk.
közbeszerzési biztos

Bonifert Zsolt sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Kenessey Réka sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Biró J. Judit ügyvéd (kizárólag elektronikus úton)
2. Dr. Tóth Csaba felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (kizárólag elektronikus úton)
3. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)
4. Emberi Erőforrások Minisztériuma Európai Unió Fejlesztések Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság (kizárólag elektronikus úton)